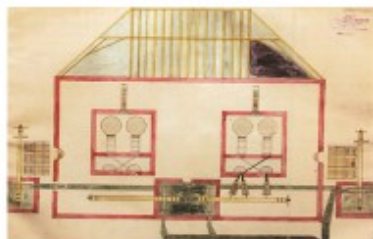

ŠTVORDEVIATKOVÁ ORTUŤ JEJ HISTÓRIA A VÝROBA

ING. VLADIMÍR KLAUČO

M Á J 2 0 1 6

Dňa 10. mája 2016 v Multifunkčnom centre Barborka uskutočnila sa ďalšia z plánovaných prednášok, ktorá bola venovaná histórii ťažby a spracovania ortute na Slovensku, a zvlášť na Spiši. Na Slovensku sa ortuť vyskytuje v čistej, kvapalnej forme, ale hlavne v mineráloch a to rumelke (86,2% Hg) a v tetraedrite – schwazite (17,0% Hg). Nachádza sa hlavne v dvoch formáciách a to v staršej, v Slovenskom rudohorí, a v mladšej neovulkanickej formácii. Na Slovensku sa vyskytuje najmä v nasledujúcich lokalitách : [Nižná Slaná](#), [Rudňany](#), [Gelnica](#), [Poproč](#), [Červenica](#), [Dubník](#), [Merník](#), [Zlatá Baňa](#), [Lovinobaňa](#) a [Pezinok](#). Ložisko ortuti „Pri jazere“, západne od Malachova pri Banskej Bystrici, je na základe archívnych údajov z rokov 1390 – 1391, považované za jedno z najstarších exploatovaných ložísk Hg rudy v Európe, ale potom za také je rozhodne možné považovať aj ložiskový výskyt ortuťových rúd Nozger a ložisko Päťdesiatdolky na lokalite Červenica - Dubník.

Autor prednášky, Ing. Klaučo, vo svojej prednáške, po uvedení základných údajov, zhodnotil jednotlivé lokality výskytu ortute na Slovensku, jej ťažbu so zameraním sa na technológiu výroby. Je potrebné spomenúť, že slovenské ložiska zaistovali 90,8 % potrieb Uhorska. Po II. sv. vojne ortuť z Rudnianska (cca 200 t. za rok), kryla celú potrebu Československa.

Prednášajúci sa zvlášť zameral na zariadenia vyrábajúce ortuť a to v Starej Vode, na Poráči, v Kluknave – Štefanskej Hute a v Rudňanoch.

Prednáška bola doplnená veľkým počtom historických obrázkov. Po ukončení prednášky nasledovala bohatá diskusia.

Ing. Jozef Daniel